

Звіт
про моніторинг ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Моніторинг ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснювався у жовтні-листопаді 2025 р. під керівництвом гаранта ОП, голови робочої групи, кандидата біологічних наук, доцента Інни Григорчук. У процесі моніторингу брали участь члени робочої групи: кандидат педагогічних наук, доцент Наталія Казанішена; кандидат біологічних наук, доцент Петро Плахтій; директор Анадольського НВК Олексій Ткач; здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) магістерського рівня Олександра Данчук, науково-педагогічні працівники кафедри біології та екології.

До процесу моніторингу ОПП були долучені роботодавці та випускники ОП (директор Кам'янець-Подільського ліцею № 5 Юрій Бабчинський, директор ОЗО Сатанівський ліцей Володимир Іжицький, директор Красилівської гімназії № 3 Красилівської міської ради Хмельницької області (м. Красилів) Олександр Шаховал) та здобувачі вищої освіти, що навчаються за цією освітньою програмою.

Обговорення ОПП здійснювалось на розширених засіданнях кафедри біології та екології, зокрема, 29.10.2025 р. (протокол № 19), 03.11.2025 р. (протокол № 20) було проведено розширені засідання кафедри із запрошеними здобувачами освіти, випускниками та роботодавцями, науково-педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти, закладів вищої освіти та наукових установ (Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, Львівського національного університету імені Івана Франка, Красилівської гімназії № 3 Красилівської міської ради Хмельницької області, Кам'янець-Подільського ліцею № 5, Анадольського НВК), було обговорено результати анкетування «Освітня програма спеціальності очима здобувачів вищої освіти»; 13.11.2025 р. (протокол № 22) проведено обговорення звітів про моніторинг якості ОПП.

Освітньо-професійна програма спрямована на формування професійних компетентностей, а також розвиток практичних умінь і навичок майбутнього вчителя біології та основ здоров'я. Під час її обговорення було підкреслено, що зміст навчальних дисциплін і модулів відображає сучасні тенденції та актуальні напрями, у межах яких здобувач освіти може реалізувати подальшу професійну діяльність. Основною метою програми є забезпечення формування та розвитку у студентів загальних і фахових компетентностей у галузі методики викладання біології та основ здоров'я, а також у сфері сучасних біологічних наук, необхідних для виконання інноваційних професійних завдань і здійснення науково-дослідної роботи в освітніх закладах.

Зміст ОП, визначені освітні компоненти, їх структура, логічна послідовність відповідають предметній області спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Їх спрямовано на формування компетентностей і програмних результатів навчання, що забезпечують високий рівень професійної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Було зазначено, що забезпечення виконання завдань ОПП здійснюється через

поєднання лекційних, практичних, лабораторних занять, виробничих педагогічних практик. Такі дисципліни як «Прикладна ботаніка», «Сучасні проблеми біології та здоров'язбереження», «Біологія індивідуального розвитку», «Актуальні питання сучасної зоології», «Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі», а також виробнича педагогічна практики в закладах освіти та виробнича переддипломна педагогічна практика та інші ОК зорієнтовані на формування системи біологічних знань та практичних умінь в галузі біології та основ здоров'я. Навчальні дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Актуальні питання сучасної педагогіки», «Екологічна освіта і виховання», «Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі», «Психологія освіти» зорієнтовані на майбутню професійну педагогічну діяльність учителя біології та основ здоров'я, забезпечують методичну підготовку здобувачів вищої освіти. Водночас, навчальні дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Сучасні проблеми біології та здоров'язбереження» та «Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі» забезпечують і здоров'язбережувальну складову професійної готовності вчителя біології та основ здоров'я. Дисципліна «Методика наукових досліджень» акцентує увагу на організації науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчання в закладі вищої освіти та у майбутній професійній діяльності, забезпечує підготовку до написання кваліфікаційної роботи, розуміння питань академічної доброчесності.

Під час обговорення ОПП було відмічено, що здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, основним інструментом формування якої є наявність вибіркового освітніх компонентів. Їх обсяг становить 25,5 % загального обсягу кредитів ЄКТС ОП, що відповідає вимогам.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених освітньо-професійною програмою цілей і програмних результатів навчання.

Структурно-логічна схема освітнього процесу обґрунтована та забезпечує послідовне опанування визначених навчальних дисциплін та залучення до практичної діяльності.

Форма атестації випускників ОПП передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи і дає змогу об'єктивно оцінити рівень готовності випускника до подальшої професійної діяльності.

У ході обговорень та дискусій стейкхолдерами було висловлено декілька пропозицій, зокрема:

- з урахуванням сучасних тенденцій реформування загальної середньої освіти в Україні, доцільним є введення в освітньо-професійну програму підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я окремої дисципліни або змістового модуля, який би відображав методичні аспекти викладання інтегрованих курсів природничо-освітньої галузі згідно вимог НУШ (Олександр Шаховал, директор Красилівської гімназії № 3).

- задля формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про принципи сталого розвитку, екологічну відповідальність, біоетичне мислення та усвідомлення взаємозв'язку між природними, соціальними й економічними

процесами доцільно ввести ОК, чи модуль до існуючих освітніх компонентів про Цілі сталого розвитку (Олексій Ткач, директор Анадольського НВК).

Означені пропозиції можуть бути реалізовані шляхом оновлення змісту освітніх компонентів, додавання до їх структури нових тем, завдань, що відображають найбільш актуальні проблеми біологічної освіти, здоров'язбережувальної складової у ЗЗСО та сучасні сфери діяльності вчителя біології та основ здоров'я.

Здійснене в межах моніторингу опитування та анкетування здобувачів вищої освіти доводить позитивне ставлення до освітньої програми, задоволення переліком навчальних дисциплін, практик тощо. Так, здобувачі зазначають, що освітній процес за навчальним планом освітньої програми побудований правильно структурно та логічно, під час опанування навчальних дисциплін ОПП вдалося реалізувати свої фахові вподобання та здібності, зміст переліку освітніх компонентів достатній для якісної професійної підготовки.

Випускники під час анкетування відмітили значення практичної підготовки майбутнього вчителя біології та основ здоров'я та запропонували збільшити кількість виробничих практик. Роботодавці, зокрема, Гнатюк Віталій Васильович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету запропонував ввести ОК «Медіаекологія» – науку про взаємозв'язки та вплив інформації на людину, задля протидії рашистської пропаганди.

Загалом, НПП, роботодавці, випускники та здобувачі вищої освіти високо оцінюють якість освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» магістерського рівня вищої освіти. Пропозиції мають рекомендаційний характер та не знижують загальної високої оцінки освітньо-професійної програми.

Звіт про моніторинг ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» магістерського рівня ВО розглянуто на засіданні кафедри біології та екології (протокол № 22 від 13 листопада 2025 р.).

Звіт заслухано та схвалено на засіданні ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету (протокол № 10 від 14 листопада 2025 р.).

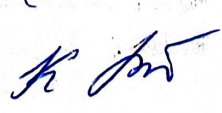
Звіт затверджено на засіданні вченої ради природничо-економічного факультету (протокол № 9а від 17 листопада 2025 р.).

Гарант ОП, доцент кафедри біології
та екології, к.б.н., доцент

В.о. завідувача кафедри
біології та екології

Інна ГРИГОРЧУК

Валентина КОЛОДІЙ